

הרב קוק – חלק ח'

דברי הרב קוק בכתביו כתובים באופן שוטף, כסיפור, ללא מקורות והפניות. משום כך, קשה לדעת מהיכן לקח הרב את המקורות לדבריו. אם כן יש לשאול, האם אכן דברי הרב מבוססים על מקורות מחכמי ישראל שלפניו?

כתב הרב קוק ב'מעט צרי' (הקדמה ל'אדר היקר'):

"...למרות כל עמל בעלי האגדה לפלגותיהם, בעלי המוסר, המחקר והקבלה העיונית, עכ"פ לחבב ולרומם את עבודת המחשבה והרעיון, לא זכינו עדיין בענייני לקבע קבוצים וישיבות קבועים, שתהיה מטרם לכנס במקום אחד, בקבוץ והתאמה, את כל פזורי המחשבה הגדולה של כנסת ישראל, שנגלתה בצדדים רבים, בדורות שונים, במצבים מיוחדים, בפלגות מפוזרות ובמקצעות וסגנונים מחולפים, ומכל-מקום הכל הולך למקום אחד, - למקור ישראל.

וכל אותם הספרים הנפלאים מלאי העניין, שכל כך התעמקו בהם גדולי הדורות בחבורם והפצתם, הם מונחים בקרן זוית, או נחשבים לספרי טיול, שמעיינים בהם בדרך ארעי, ועיון כזה איננו מביא כלל את תועלת המבוקש הכללי, להתכנסות המחשבות, לקישורן, התילדותן, ובניינן...

...ודאי חובתנו כעת לכתוב שם אל אלהי ישראל, בספרים, בחוברות, במאמרים, בחזיונות, בשירים, בפירושים, ובדרושים, ובכל אותם הכלים שהמחשבות נכנסות על ידם לרשות הציבור, ונשימם "כמנא דכשר למקניא ביה" (בכלי שכשר לקנות בו) רעיונות ודעות, בימינו ודורותינו. נרחיב את מדת הלמוד העיון והדרישה על אופי המחשבי שלנו, לכל אנפיו, נקבע גם עליו מסכת (לימוד קבוע), נעשה גם בו חריפים ובקיאים, גדולים וגאונים, ננסה כחננו יוכל היות שאור המחשבה יישר לנו את הדרך, גם על החיים והמעשה, גם על התלמוד וההוראה. ההרגל לשוטט בהיכל הרעיון, לאנשי דעה, לטייל בין שדרות השיטות השונות שבדרכי תורת המחשבה, יעודד את רוחנו, ויקיץ לתחיית עלומים את כחותינו הנרדמים ועיפיים מקוצר רוח, ויביאנו להכיר, לעצמנו, ולזולתנו, את חסנה ועשרה הרוחני של כנסת ישראל, את בהירות מחשבתה וקדושת מוסרה..."

מדברי הרב עולה כי וודאי אין כוונתו לכתוב תורה חדשה, מנותקת, ח"ו, מהמקורות שנכתבו לפניו, אלא להפך, להתעמק ולהרחיב את העיון כמה שיותר בכל ספרי האמונה הראשונים והאחרונים ומתוך כך להעלות שיטה בהירה ועמוקה, שהיא זו שתהיה ה'מנוע' של תחיית האומה וגאולתה בארצה.

הרב כתב באחת מאגרותיו:

"בחבורותי לא אמרתי שום דבר מדעתי והם כולם דברי אלקים חיים, שחצבתים מיסודי דברי חז"ל והקבלה האמתית. וכל הדבק בהם בעיון, חזרה וטהרת הלב, אשריו וטוב לו בזה ובכא בעה"י."

ובמקום אחר כתב:

"אין שום דבר, מהדעות והמחשבות שלי, שאין לו מקור בכתבי האר"י ז"ל."

הרב הנזיר היה אומר: "בחזון נכתבו הדברים, וגם עריכתם, באורות הקודש, אסתמכו עליה משמיא... ואילולי דמיסתפינא הייתי אומר, עריכתם ככתיבתם, ברוח עליון" (משנת הנזיר, עמ' צ).

עוד סיפר הרב הנזיר:

"הרהבתי עוז ושאלתי פעם אחת את מרן הרב זצ"ל: מדוע איננו משתדל בהדפסת כתביו? והתשובה: 'יודע אני שבכתבים שלי ישנם גילויים ועל כן אם מזדמן שמישהו מתעורר להדפסה, הנני מרשה לו, אולם להשתדל בזה בעצמי - זאת אינני רוצה' ". (מסכת הנזיר, הרמ"צ נריה, עמ' סד).

לסיכום: הרב כותב על עצמו שלכל דבריו ישנו מקור מדברי חז"ל ומדברי קבלה. ובמיוחד מכתבי האר"י ז"ל. אך אין זה סותר את העובדה שהדברים נכתבו גם ברוח הקודש היינו מתוך השראה אלוקית עליונה.